

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงสาระสำคัญทั้งหมดของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการตัดสินใจในการเลือกเรียนสาขาวิชา ในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation) ที่มุ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการตัดสินใจในการเลือกเรียนสาขาวิชา ในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเนื่องจากการจากวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรอิสระที่มีค่าต่อเนื่อง 9 ตัว คือ รายได้ผู้ปกครอง ความสนใจในสาขาวิชาที่เรียน ความถนัดในสาขาวิชาที่เรียน ความต้องการมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ ความต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศ การรับรู้ในภาพลักษณ์ของโรงเรียน ความเหมาะสมของค่าธรรมเนียมในการเรียน ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งของโรงเรียน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน (ที่มีนักเรียนครบทั้ง 3 ชั้นปี) ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 1,414 คน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 707 คนโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนประชากรของโรงเรียน (ตามตาราง 1-2)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้กรอบแนวคิดจากการศึกษาทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเป็นคำถามลักษณะตรวจสอบรายการ (Check-list) ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 ข้อ พิจารณาตาม เพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดโรงเรียนเดิม เกรดเฉลี่ยชั้น ม.3 ผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง และภูมิลำเนาเดิม และ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระที่มีค่าต่อเนื่อง 9 ตัว ได้แก่ รายได้ผู้ปกครอง ความสนใจในสาขาวิชาที่เรียน ความถนัดในสาขาวิชาที่เรียน ความต้องการมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ ความต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศ การรับรู้ในภาพลักษณ์ของโรงเรียน ความเหมาะสมของค่าธรรมเนียมในการเรียน ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งของโรงเรียน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน จำนวน 35 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ โรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยเดินทางไปรวบรวมด้วยตนเอง ผลการรวบรวมแบบสอบถามผู้วิจัยได้รับคืนแบบสอบถามครบถ้วนทั้ง 707 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS) ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรอิสระที่มีค่าต่อเนื่อง 9 ตัว คือ รายได้ผู้ปกครอง ความสนใจในสาขาวิชาที่เรียน ความถนัดในสาขาวิชาที่เรียน ความต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ ความต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศ การรับรู้ในภาพลักษณ์ของโรงเรียน ความเหมาะสมของค่าธรรมเนียมการเรียน ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งของโรงเรียน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน และมีตัวแปรตาม 1 ตัวที่มีค่าเป็นแบบกลุ่ม (Categorical) ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบ Multinomial Logistic Regression Analysis และเนื่องจากตัวแปรตามซึ่งเป็นตัวแปรเชิงกลุ่มมีอยู่ 4 กลุ่ม คือ สาขาวิชาช่างกลโรงงาน สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงใช้สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นกลุ่มสุดท้าย เป็นกลุ่มสำหรับเปรียบเทียบในการทดสอบทุกครั้ง ได้กำหนดค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติใช้ที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยคัดสรร ได้แก่ ความสนใจในสาขาวิชาที่เรียน ความถนัดในสาขาวิชาที่เรียน ความต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพและการรับรู้ในภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถอภิปรายผลจากข้อค้นพบมีประเด็นดังต่อไปนี้

1. รายได้ผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า รายได้ผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ นักเรียนคิดว่าสามารถกู้เงินกองทุนเพื่อการศึกษาและกองทุนสำหรับค่าครองชีพได้ ดังที่ เพียงแพน บุญญารัตนนุสรณ์ (2540 : 17) ได้พบว่า สิ่งจูงใจและความพึงพอใจมากที่สุดของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในการเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเกษตรกรรมอุบลราชธานี คือ การได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ในส่วนของทุนการศึกษา นักเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญ เพราะนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยปานกลางถึงต่ำ จึงมีความตระหนักในความสามารถของตนเอง ในเรื่องค่าธรรมเนียมการเรียน ราคาค่าบริการต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญมากนักในการตัดสินใจ เพราะการกำหนดเพดานค่าธรรมเนียมโดยกระทรวงการศึกษาธิการ และการแข่งขันระหว่างโรงเรียนเอกชนจะเป็นตัวกำหนดให้ค่าธรรมเนียมไม่แตกต่างกันมากนักไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไช้มุก เสาวจันทร์ (2543 : 47) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษาหญิงสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ปีที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่รายได้น้อยและรายได้ปานกลาง บิดามารดาเป็นผู้มีส่วนช่วยในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาวิศวกรรมศาสตร์จะนั้นรายได้ของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน

2. ความสนใจในสาขาวิชาที่เรียน ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจในสาขาวิชาที่เรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนจะเห็นได้ว่านักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ และการตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีองค์ประกอบของ โรเบิร์ต (Robert. 1976 : 91-92) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกอาชีพที่สนองความต้องการของตนเองให้มากที่สุด ดีที่สุด ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยตระหนักถึงความสามารถ ความถนัดที่เหมาะสมกับอาชีพนั้น วาสนา เจริญวิเชียรฉาย (2530 : 51) ; ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : 142) ; สุภาภรณ์ เลอเลิศวิชัย (2542 : 106) และ ไช้มุก เสาวจันทร์ (2543 : 91) พบว่า การเลือกเรียนของนักเรียน เกิดจากความสมัครใจของตนเองสูงสุด และบุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเองและพิจารณาตนเองตามความสนใจ ความถนัด ความชอบและความตั้งใจ โดยมีเป้าหมายชีวิตในด้านอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตในปัจจุบันและอนาคตของเขามากที่สุด นอกจากนี้ความสนใจเป็นตัวกำหนดการเลือกสาขาที่เรียนและเป็นตัวทำนายได้ดีที่สุดในด้านความสำเร็จในแขนงวิชาที่

เรียนจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ได้ให้ความคิดเห็นว่านักเรียนที่เข้ามาเรียน เพราะมีความสนใจในสาขาวิชาที่เรียนและความถนัดในสาขาวิชาที่เรียน จะมีผลการเรียนในระดับดีมากอย่างเห็นได้ชัด เป็นที่ยอมรับกันว่าช่างอุตสาหกรรม เป็นประเภทวิชาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ แตกต่างไปจากการเรียนประเภทวิชาอื่น ๆ ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องมีความสนใจในสาขาวิชาที่เรียนและความถนัดในสาขาวิชาที่เรียนในด้านนี้ จึงจะประสบความสำเร็จในด้านการเรียน ฉะนั้นความสนใจในสาขาวิชาที่เรียนจึงเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน

3. ความถนัดในสาขาวิชาที่เรียนผลการวิจัยพบว่าความถนัดในสาขาวิชาที่เรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน ในเรื่อง นักเรียนชอบวิชาช่างอุตสาหกรรม นักเรียนมีความใฝ่ฝันที่จะเรียนช่างอุตสาหกรรม สามารถนำประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จะเห็นได้ว่านักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด และการตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีองค์ประกอบของ ฮอปพอก (Hoppock, 1976 : 91-92) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกอาชีพที่สนองความต้องการของตนเองให้มากที่สุด ดีที่สุดในปัจจุบันและอนาคต โดยตระหนักถึงความสามารถ ความถนัดที่เหมาะสมกับอาชีพนั้น วาสนา เจริญวิเชียรฉาย (2530 : 51) ; ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : 142) ; สุภาภรณ์ เลอเลิศวิชัย (2542 : 106) และไข่มุก เสาวจันทร์ (2543 : 91) พบว่า การเลือกเรียนของนักเรียน เกิดจากความสมัครใจของตนเองสูงสุด และบุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง และพิจารณาตนเองตามความสนใจ ความถนัด ความชอบและความตั้งใจ โดยมีเป้าหมายชีวิตในด้านอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตในปัจจุบันและอนาคตของเขามากที่สุด นอกจากนี้ความสนใจเป็นตัวกำหนดการเลือกสาขาที่เรียนและเป็นตัวทำนายได้ดีที่สุดในด้านความสำเร็จในแขนงวิชาที่เรียนจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ได้ให้ความคิดเห็นว่านักเรียนที่เข้ามาเรียน เพราะมีความถนัดในสาขาวิชาที่เรียน จะมีผลการเรียนในระดับดีมากอย่างเห็นได้ชัด เป็นที่ยอมรับกันว่าช่างอุตสาหกรรม เป็นประเภทวิชาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ แตกต่างไปจากการเรียนประเภทวิชาอื่น ๆ ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องมีความถนัดในสาขาวิชาที่เรียนในด้านนี้ จึงจะประสบความสำเร็จในด้านการเรียน ฉะนั้นความถนัดในสาขาวิชาที่เรียนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน

4. ความต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ ผลการวิจัยพบว่าความต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ เลอเลิศวิชัย (2542 : 107) พบว่า องค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ นักเรียนเลือกเรียนสาขาวิชาชีพ

เนื่องจากมีโอกาสหางานทำได้ มีรายได้สูง มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ โดยภาพรวมนักเรียน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์การตัดสินใจของนักเรียนในการเลือกเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ อยู่ในระดับมาก เรียงตามความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย นักเรียนเห็นด้วยในเรื่องเป็นวิชาชีพที่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้มากที่สุด รองลงมาต้องการประกอบอาชีพที่มีผลงานยั่งยืนนาน ไม่สูญสลาย เห็นว่าอาชีพมีความจำเป็นต่อหน่วยงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ยกเว้นเรื่องงานทำง่ายเพราะมีตลาดแรงงานรองรับ และต้องการเรียนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม เพราะสามารถหารายได้พิเศษระหว่างเรียน นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เห็นได้ว่านักเรียนเลือกเรียนเพราะต้องการประกอบอาชีพอิสระ ไม่สนใจเรื่องการรองรับของตลาดแรงงาน ซึ่งถ้าพิจารณาตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของอาชีพอิสระ ว่าอาชีพที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงตนเอง จะหมายถึงอาชีพใดที่ผู้ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ มีการวางแผนการจัดการ และการดำเนินการด้วยตนเอง สอดคล้องกับบุคลิกภาพของกลุ่มอาชีพประเภทงานศิลปกรรม จะเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับนามธรรม มีอิสระ ไม่มีระบบตายตัว มีความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ ทางช่างอุตสาหกรรมทุกรูปแบบ แม้ว่าค่านิยมของสังคมไทยจะคิดว่างานช่างอุตสาหกรรมยังเป็นอาชีพที่ไม่น่าสนใจก็ตาม แต่นักเรียนตัดสินใจเลือกเรียนก็ยังมีค่านิยมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพของตน ซึ่งเป็นเจตคติทางด้านอาชีพที่สำคัญที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ เลอเลิศวนิชย์ (2542 : 109) ที่ได้สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ว่า นักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อด้านความรู้ในงานอาชีพมากที่สุด โดยเฉพาะในเรื่องเป็นอาชีพอิสระและสามารถประกอบกิจการของตนเองได้ วาสนา เจริญวิเชียรฉาย (2530 : 52) พบว่าผู้เรียนที่ตัดสินใจเลือกเรียนศิลปหัตถกรรมมีความมั่นใจต่อวิชาชีพของตนว่าจะมีความมั่นคงและความก้าวหน้าในอนาคต อันจะส่งผลถึงความพยายามและตั้งใจในการเรียนมากขึ้น และสัมพันธ์กับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ เซฟเฟอร์ (Schaffer, 1953 : 67) ที่ว่าบุคคลเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการทำงานอิสระ เป็นตัวของตัวเอง เพื่อความสำเร็จในชีวิตและการทำงาน และมีความสุขในการประกอบอาชีพนั้นฉะนั้นความต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน

5. ความต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศ ผลการวิจัยพบว่าความต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

ของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความสนใจในอาชีพของ ฮอลแลนด์ (Holland. 1973 : 73) กล่าวว่า บุคคลย่อมแสวงหาสภาพแวดล้อมและอาชีพที่เปิดโอกาสให้เขาได้ใช้ทักษะและความสามารถ เพื่อแสดงออกถึงค่านิยม เจตคติ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมตามต้องการ และงานวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคม เป็นที่นิยม ตรงกับทฤษฎี การเลือกอาชีพของ เซฟเฟอร์ (Schaffer. 1953 : 67) ที่มีแนวคิดว่าคุณคนเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตน ต้องการมีความสำเร็จในชีวิตการทำงาน ต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ปฏิบัติตามค่านิยมที่ตนนับถือ นอกจากนี้ มาสโลว์ ได้กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ในชั้นตอนที่ 3 และตอนที่ 4 ว่า มนุษย์มีความต้องการความรัก การยอมรับในกลุ่มสังคมที่อยู่ร่วมกัน มีการนับถือต่อกัน ยกย่อง ชมเชยกัน ให้เกียรติกัน และความต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศ การได้รับการยกย่อง ประกอบด้วยความนับถือตนเองในด้าน ความเชื่อมั่น ความเข้มแข็ง ความก้าวหน้า ซึ่งบุคคลต้องการที่จะแสดงออกว่าสามารถตอบได้ ความท้าทายความสามารถต่าง ๆ ในชีวิตได้ และความนิยมยกย่องจากผู้อื่นในสังคม ซึ่งบุคคลต้องการ แสดงความสามารถ และประสบความสำเร็จของตนให้ประจักษ์ และได้รับการยอมรับ ความมีชื่อเสียง สว่างจิตร พัทธมณีปกรณ์ (2541 : 50) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีเหตุจูงใจ ในการเลือกเรียนด้านการยอมรับในสังคมอยู่ระดับมาก

6. ความเหมาะสมของค่าธรรมเนียมในการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความเหมาะสมของ ค่าธรรมเนียมการเรียนเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภท วิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับบริการกู้ยืมเงินกองทุน เพื่อการศึกษา มีการผ่อนชำระค่าธรรมเนียมการเรียน เนื่องจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภท วิชาช่างอุตสาหกรรม มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง และรายได้ของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ถ้า โรงเรียนที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกเรียนมีบริการกู้ยืมเงินกองทุนการศึกษา หรือมีการผ่อนชำระ ค่าธรรมเนียม ก็จะเป็นปัจจัยที่ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจเลือกโรงเรียนได้ง่ายขึ้น ดังที่ เพียงแพน บุญญรัตน์นุสรณ์ (2540 : 17) ได้พบว่า สิ่งจูงใจและความพึงพอใจมากที่สุดของนักเรียนชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในการเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเกษตรกรรมอุบลราชธานี คือ การ ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ในส่วนของทุนการศึกษา นักเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญ เพราะนักเรียน ที่เลือกเรียนสายอาชีพ ส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยปานกลางถึงต่ำ จึงมีความตระหนักใน ความสามารถของตนเอง ในเรื่องค่าธรรมเนียมการเรียน ราคาค่าบริการต่างๆ เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญมากนักในการตัดสินใจ เพราะการกำหนดเพดานค่าธรรมเนียมโดยกระทรวงศึกษาธิการ และการแข่งขันระหว่างโรงเรียนเอกชนจะเป็นตัวกำหนดให้ค่าธรรมเนียมไม่แตกต่างกันมากนัก

7. การรับรู้ในภาพลักษณ์ของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ในภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่เรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ มุ่งให้ความคิดเห็นในเรื่องโรงเรียนได้รับรองมาตรฐาน ชื่อเสียงของโรงเรียนด้านวิชาการ หลักสูตรทันสมัย และคุณภาพของอาจารย์ ชื่อเสียงด้านกิจกรรมของนักเรียน ความทันสมัยของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการเรียนการสอน เชื่อว่าเมื่อจบจากโรงเรียนแล้วสามารถหางานทำง่าย ความสะดวกสบายและความเหมาะสมของห้องเรียน อาคารเรียนสภาพแวดล้อมที่ดีและสถานที่กว้างขวาง จะเห็นได้ว่าหลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของการศึกษา เป็นที่ยอมรับและตรงกับความต้องการของนักเรียนและสังคม มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนทุกระดับ จึงทำให้เกิดความเชื่อมั่น และส่งผลให้ตัดสินใจเรื่องโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา รองลงมาในเรื่องชื่อเสียงของโรงเรียนด้านวิชาการ หลักสูตรทันสมัย สอดคล้องกับ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2536 : 67-68) พบว่า ชื่อเสียงของโรงเรียนและคุณภาพด้านวิชาการเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกโรงเรียนเอกชน และ สุกัญญา นิธิกร (2532 : 72) พบว่า คุณภาพทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกเข้าเรียนโรงเรียนเอกชน อเนก ชิตเกษร (2542 : 46) พบว่า ชื่อเสียงและคุณภาพของคณะบริหารธุรกิจและสถาบันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ และ เพียงแพน บุญญารัตนอนุสรณ์ (2540 : 49) พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญของการศึกษาต่อในสถาบันด้านวิชาชีพที่มีชื่อเสียง ความเชื่อถือในคุณภาพ หลักสูตร และสาขาวิชาที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ฉะนั้นการรับรู้ในภาพลักษณ์ของโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน

8. ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน ส่วนใหญ่โรงเรียนตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน มีการคมนาคมสะดวกทางเข้าออกสะดวกอยู่ใกล้บ้าน จะเห็นว่านักเรียนนิยมเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีการคมนาคมสะดวก โดยไม่คำนึงถึงว่าอยู่ใกล้บ้านหรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อม มงคล และคณะ (2535 : 27) ได้ศึกษาติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมตอนต้น พบว่าปัจจัยด้านระยะทางระหว่างบ้านถึงโรงเรียนไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อเนก ชิตเกษร (2542 : 47) พบว่า ปัจจัยด้านสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของภาคเหนือ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักเรียน

9. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่เห็นป้ายโฆษณาของโรงเรียน ป้ายโฆษณาข้างรถประจำทาง จากกิจกรรมพิเศษนอกโรงเรียนที่แสดงต่อสาธารณะ เช่น การจัดแสดงแสดงผลงานของนักเรียนประจำปี การร่วมประกวด และการเข้าร่วมแข่งขันกับสถาบันต่าง ๆ เป็นเรื่องปกติทั่วไปจากพื้นฐานที่ชอบงานด้านช่างอุตสาหกรรมอยู่แล้วจึงไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องของป้ายโฆษณาของโรงเรียน รองลงมาป้ายโฆษณาที่ข้างรถประจำทางก็สื่อให้เห็นถึงความทันสมัยของโรงเรียนมากนัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ อเนก ชิตเกษร (2542 : 47) พบว่า ป้ายโฆษณาของมหาวิทยาลัยมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนของนักศึกษาและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับผู้บริหาร โภคของ แองเจิล และคณะ (Engel and others. 1990 : 161) ทฤษฎีพฤติกรรมของผู้บริโภคของ ฮอลแลนด์ (Holland. 1973 : 197)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถใช้เป็นข้อมูลการแนะแนวในการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อที่นักเรียนจะสามารถตัดสินใจเลือกเรียนได้อย่างถูกต้องตรงตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน

1.2 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยคัดสรร ความสนใจในสาขาวิชาที่เรียน ความถนัดในสาขาวิชาที่เรียนและความต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพซึ่ง น่าจะเป็นข้อมูลให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ควรปรับปรุงและพัฒนา การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

1.3 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ในภาพลักษณ์ของโรงเรียนเช่น การรับรองมาตรฐานการศึกษา ชื่อเสียงด้านวิชาการ หลักสูตรทันสมัย และคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน น่าจะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ปฏิบัติดังนี้

1.3.1 พัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกระทรวงศึกษาธิการ

1.3.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองในด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พัฒนางานด้านช่างอุตสาหกรรม ในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนเทคนิคและวิธีการสอนที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน

1.3.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันของสถานศึกษา เอกชนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในการประชาสัมพันธ์ และการจัดกิจกรรมทางวิชาการ จัดแข่งขัน ทางวิชาการ จัดนิทรรศการและการประชุมสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนการจัด กิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา และประชาสัมพันธ์ความสำคัญ สร้างค่านิยม การประกอบอาชีพ รวมทั้งให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมให้กับ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น บุคคลภายนอกและผู้สนใจทั่วไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการ ตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เฉพาะที่สนใจเรียนต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยหลักสูตรการเรียนการสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน กับการพัฒนาประเทศ มากน้อยเพียงไร

2.3 ควรมีการติดตามผลผู้จบการศึกษา เพื่อจะได้จัดการศึกษาให้สอดคล้องและตรง ตามเป้าหมายและความต้องการของนักเรียนในการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

2.4 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา